

Кінезіотерапія в реабілітації неврологічних хворих.

Карабут Л.В., Литвиненко Г.Л., Матвійчук О.П.,

Жаботинська Н.В., Рябова О.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Кінезіотерапія – це метод фізичної реабілітації, при якому має місце лікування рухом. За даними медичних джерел, цей метод завдяки своїй ефективності входить в десятку найвідоміших та найефективніших методів лікування хворих без ліків. Для цього використовуються різні фізичні вправи, за вдяки яким відбувається розслаблення та зняття спазму з м'язів, покращення місцевого кровотоку та розслаблення м'язів, завдяки чому є усунення больового синдрому, покращується тонус м'язів, збільшується амплітуда рухів у суглобах, збільшується адаптація організму до навантажень у неврологічних хворих. При проведенні певних вправ іде використання спеціальних методик руху, які розроблені для різних груп м'язів та є ефективні при окремих захворюваннях центральної та периферичної нервової системи, переважно опорно-рухового апарату.

Мета роботи. Охарактеризувати використання під час проведення кінезіотерапії різних форм і засобів рухів з метою зміцнення здоров'я, профілактики захворювань, немедикаментозного лікування, поліпшення і підтримки організму в здоровому стані, профілактики рецидивів та досягнення психофізичного комфорту особи.

Завдання дослідження. Надати оцінку методик та загальне значення кінезіотерапії для реабілітації неврологічних хворих.

Матеріали та методи. Особливість методик кінезіотерапії полягає у здатності змінювати роботу скелетних м'язів та відновлення певної втраченої функції в організмі хворого. Це відбувається під час виконання фізичних вправ, які розроблені для певних нозологій з неврологічним дефіцитом. Ефективність та результат залежить від правильної техніки виконання і індивідуального підбору вправ для кожного хворого. Тому слід звернути увагу на те, що методики поділяють на активні (лікувальна фізкультура) та пасивні (масаж, механотерапія, методи витягування). Методику для певного хворого визначає фахівець з фізичної реабілітації під час роботи з ним та керується основним принципом: лікування проводиться завдяки виконанню адаптованих для хворого поступово та помірно зростаючих фізичних вправ, з урахуванням вікових, фізіологічних та захворювань, супутніх основному. Під час лікування рухом, виникає двобічний механізм лікування, як місцева дія на опорно-руховий апарат (кістки, м'язи, суглоби, фасції і зв'язки), так і загальний вплив на організм хворого (фізичний та психоемоційний).

Результати. Після перенесеної неврологічної хвороби, операції чи травми м'язи людини слабшають, зменшується рухливість суглобів, порушуються природні рухи в уражених частинах тіла хворого, що призводить до погіршення загального фізичного стану, наявності неврологічного дефіциту та обмеження загальної рухової функції. Також важливою умовою проходження кінезіотерапевтичного курсу є правильне дихання, в протилежному випадку виконувані рухи не матимуть бажаного ефекту.

Показанням для проведення кінезіотерапії у неврологічних хворих є:

- постінсультні стани (оцінка стану кожного хворого);
- головні болі;
- порушення сну;
- хронічний біль у різних відділах хребта будь-якої локалізації;
- протрузії міжхребцевих дисків;
- м'язово-скелетні болі вісцерального генезу (переохолодження, травми, рубці);
- викривлення хребта;
- артози та періартрити.

Обов'язково також, слід враховувати протипоказання для проведення кінезіотерапії, а саме: ураження шкіри у місці проведення маніпуляцій, виникнення або посилення болю при виконанні вправ; онкологічні захворювання хребта і суглобів; гострі травми з розривом сухожиль і м'язів; стани після операцій на хребті з формування анкілозів; оперативні втручання на суглобах; небезпека загальної кровотечі; декомпенсація серцево-судинних захворювань; серцево-легенева недостатність 2-3 стадії; порушення серцевого ритму.

Висновки. З метою максимально можливого застосування збережених функцій та відновлення порушених, а також для більш швидкого та ефективного пристосування обов'язковим є ранній початок проведення кінезіотерапії з метою відновлення рухової функції хворих неврологічного профілю. Дозованість фізичного навантаження, адекватно загальному стану хворого, його статі та віку, індивідуально-динамічним можливостям є необхідною умовою проведення фізичних вправ для часткового відновлення функцій при неможливості повного відновлення на тлі диференційованого використання програм відновного лікування методиками кінезотерапії у неврологічних хворих. Особливою та значущою перевагою кінезотерапії є не тільки відновлення ураженої системи, а й оздоровлення всього організму, що має важливе значення в реабілітаційному процесі.

Література:

1. Бородич Р.Д. Заняття плаванням при сколіозе у дітей и подростков / Р.Д. Бородич.– М.: Просвещение, 2013. 180с.
2. Корж Ю. М., Звіряка О.М. Основи лікувальної фізичної культури : метод. рек. для студ. спец. "Фіз. реабілітація. Суми, 2014. 75 с.
3. Соколовський В.С., Романова Н.О, Юшковська О.Г. .Лікувальна фізична культура: Підручник Одеса. 2011. 234 с.
4. Таран І. В. Гідрокінезотерапія в комплексі фізичної реабілітації дітей 3–5 років з церебральним паралічем спастичної форми. // Теоретичні та методичні проблеми фізичної реабілітації : матеріали IV Всеукр. наук.-метод. конф. Херсон, 2012 – С. 106 – 116.

Дані про авторів:

Карабут Лириса Василівна,

канд. мед. наук,
доцент каф. клінічної лабораторної діагностики,
Національний фармацевтичний Університет,
Харків, Україна.
E-mail: karabutlara@gmail.com

Литвиненко Ганна Леонідівна,

канд. мед. наук,
доцент каф. клінічної лабораторної діагностики,
Національний фармацевтичний Університет,
Харків, Україна.

Матвійчук Олена Петрівна,

канд. біол. наук,
асистент каф. клінічної лабораторної діагностики,
Національний фармацевтичний Університет, Харків, Україна.

Жаботинська Наталія Володимирівна,

кандидат мед. наук,
доцент кафедри фармакології та фармакотерапії,
Національний фармацевтичний Університет,
Харків, Україна.

Рябова Оксана Олександрівна,

кандидат мед. наук,
доцент кафедри фармакології та фармакотерапії,
Національний фармацевтичний Університет,
Харків, Україна.